

Espoon seudun
koulutuskuntayhtymä Omnia
PL 77700
02070 ESPOON KAUPUNKI

omnia.fi

Asiantuntijalausunto

1 (3)

7.11.2025

Eduskunnan sivistysvaliokunta

siv@eduskunta.fi

Maiju Tuominen

puh. 09 432 2293

Asia

Sivistysvaliokunta perjantai 07.11.2025 klo 11.30 / HE 143/2025 vp /

OMNIAN ASIANTUNTIJALAUUSUNTO

Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia kiittää kutsusta Sivistysvaliokunnan kuultavaksi ja mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä 43/2025 vp eduskunnalle.

Yhteenveto

Omnia ei kannata ehdotettuja tilauskoulutuksen tilaajaan kohdentuvia rajoituksia. Pidämme muilta osin esityksiä pääosin perusteltuina ja linjassa hallitusohjelman tavoitteiden kanssa, vaikkakin toimeenpanoon liittyen herää muutamia huolia, joita avaamme tässä kirjallisessa lausunnossa.

Tilauskoulutus

Esitettyjen muutosten myötä tilauskoulutusmuotoinen tutkintovienti EU:n ulkopuolelle on vaarassa päättyä, joka ei ole kannatettavaa eikä hallitusohjelman mukaista.

Kannatamme tilauskoulutuksen mahdollistamista tutkintotavoitteisena EU- ja ETA-maiden kansalaisille. EU- ja ETA-alueen ulkopuolella ja sisäpuolella tapahtuvaa koulutusvientä tulisi kuitenkin tarkastella erillisinä kokonaisuuksina.

Kun voimassa oleva lainsäädäntö laadittiin, osaajatuonti ei ollut vielä ajankohtaista. Osaajatuonnin mahdollistaminen on uuden esityksen myötä tärkeää, mutta muutokset ei saa vaarantaa nykyistä tilauskoulutusmuotoista tutkintovientä.

Esityksessä käytetty "tilaaja"-käsite ei tunnista EU:n ulkopuolisen tutkintoviennin toimintamalleja, joissa koulutuksen tilaajana voi olla esimerkiksi ministeriö, kansainvälinen rahoituslaitos tai kehitysohjelma. Esitys rajoittaa tilauskoulutuksen tulokannan kotimaisen tilaaja–opiskelija-asetelman mukaiseksi, mikä vaarantaa koulutusvientihankkeisiin osallistumisen ja kehitysyhteistyön.

Koulutuksen järjestäjän viranomaisvastuu ja osaamisen kehittämispalveluiden tuottaminen markkinaehtoisesti tulisi olla jatkossakin mahdollista yhdistää lain 52 §:n mukaisesti.

Esitämme 33 §:ään uutta momenttia: EU:n ulkopuolella tapahtuva tilauskoulutus voidaan 52 §:n mukaisesti toteuttaa yhteistyössä sellaisten toimijoiden kanssa, jotka tarjoavat osaamisen kehittämispalveluita liiketaloudellisin perustein. Koulutuksen järjestäjä vastaa tutkinnon myöntämiseen liittyvistä viranomaisprosesseista. Lisäksi koulutuksen järjestäjä on velvollinen valvomaan sekä ulkopuolisten yhteistyöyritysten että omistamiensa yhtiöiden tuottamia osaamisen kehittämispalvelujen laatua ja toteuttamista. Koulutuksen järjestäjän tulee saada vähintään kulut kattava korvaus toiminnasta, ja sen on oltava selkeästi erillään valtionosuusrahoituksesta.

Lukuvuosimaksut

On kannatettava esitys, ettei EU/ETA-valtioiden ulkopuolelta tulevia opiskelijoita otettaisi jatkossa huomioon valtionosuusrahoitusta laskettaessa.

Perusteltua on myös rajata oppivelvollisuuslain soveltamista ja sen myötä maksutonta koulutusta opiskelutarkoituksessa Suomessa oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten osalta.

Edellisten muutosten toteuduttua on tärkeä esitetty muutos, että lukukausimaksujen periminen tulee mahdolliseksi toisella asteella sekä ammatillisessa että lukiokoulutuksessa. Ehdotamme, että koulutusviennin järjestäjällä tulisi lisäksi olla mahdollisuus periä hakijoilta haun käsittelyyn liittyvistä kustannuksista aiheutuvat kulut.

Muutosten onnistunut toimeenpano edellyttää, että lukukausimaksun piiriin kuuluvien oppivelvollisten, mutta myös aikuisten, määrittely on kaikille osapuolille yksiselitteistä ja säädöksiin perustuvaa.

Ennen lukuvuosimaksujen käyttöönottoa tulee varmistaa, että koulutuksen järjestäjällä on tiedonsaantioikeus ja katseluyhteys hakijan, opiskelijan ja hänen perheenkokoajansa oleskelulupatietoihin. Muiltakin osin on tarkasteltava ja varmistettava, ettei muutokset aiheuta koulutuksen järjestäjille kohtuutonta byrokratiaa.

Tiedonsaantioikeudet

Kannatamme koulutuksen järjestäjien oikeutta saada tietoa opiskelijan oleskeluluvasta sekä oikeutta luovuttaa tietoja Maahanmuuttovirastolle. **Tämä on edellytys esitettyjen säädösten yhdenvertaisen toimeenpanon kannalta ja varmistaa osapuolten oikeusturvaa ja turvallisuutta.**

Oleskelulupa

Esitys, jonka mukaan oleskeluluvan myöntäminen opiskelua varten edellyttää maksujen suorittamista, on hallinnollisesti selkeä, mutta sen toimeenpano vaatii tarkkaa ohjeistusta ja yhteistyötä viranomaisten välillä. Onkin tärkeää, että ohjeistukset ja toimintamallit ovat valtakunnallisia.

Lisätietoja:

Maija Aaltola
johtava rehtori
Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia
maija.aaltola@omnia.fi
0503849354

